

TİCARET BORSALARI AJAN SINAV YÖNETMELİĞİ

Amaç ve Dayanak

Madde 1 - 5590 sayılı Kanuna ilişkin 3/13070 sayılı Tüzüğün 45. maddesinin 3. bendi hükmüne dayanılarak hazırlanan bu Sınav Yönetmeliği, Borsa ajanı olacakların ajanlığa giriş sınavlarının ne şekilde düzenleneceğini, sınav kurullarını, bunların kuruluş ve çalışma şekillerini, yapıları sınavların ne şekilde değerlendirileceğini, sınav sonuçlarının ilânını bu sonuçlara yapılacak itirazları tesbit amacıyla düzenlenmiştir.

Sınavların Açılması

Madde 2 - Ajanlık Sınavları, ajanlık hizmetine ihtiyaç duyuları Ticaret Borsalarında açılır. Sınav açılabilmesi için Borsa Yönetim Kurulunun teklifi, meclis kararı ve Ticaret Bakanlığının bu ihtiyacı onaylaması şarttır. Meclis kararında 5590 sayılı Kanununun 32, 33, 43. maddelerinde zikredilen Borsa gayelerinin tahakkuku ile alım satımların tesbit ve tanzim amacıyla ve bu hükümlere dayanılarak çalıştırılacak ajan sayısı da belirtilir.

Sınava Gireceklerde Aranacak Şartlar

Madde 3 - Sınava gireceklerde aşağıdaki şartlar aranır :

- 1 - Türk vatandaşı olmak,
- 2 - Türkçe okur-yazar ve konuşur olmak
- 3 - Ticari ehliyeti haiz bulunmak, müflis olmamak ve iflâs etmiş ise itibarını elde etmiş bulunmak,
- 4 - Fena şöhret sahibi olmamak,
- 5 - Ağır hapis cezasıyla veya hırsızlık, sahtekârlık, dolandırıcılık, emniyeti kötüye kullanmak, yaları yere yemin yaları yere şehadet, hileli iflâs, suçlarından biriyle mahkum olmamış bulunmak,
- 6 - Mesleğini ifaya mani bulaşıcı bir hastalığı bulunmamak,
- 7 - a) En az iki yıl süreyle piyasada fiilen borsa maddelerinin ticareti ile iştiğal etmiş bulunmak, b) Veya en az iki yıl süreyle borsa ajanının yanında mesleki hizmet görmüş olmak, c) En az üç yıl süreyle borsa memurluğu yapmış olmak,

Yukarıda (a) ve (b) fıkrasında yazılı iki yıllık süreler; yüksek iktisat tahsili ve ticaret tahsili görmüş olanlar için altı ay, ticaret liselerini bitirenler için ise bir senedir.

Şartların Belgelendirilmesi

Madde 4 - Ajan sınavına girmek isteyenler dilekçelerine aşağıdaki belgeleri eklemek zorundadırlar.

- Nüfus hüviyet cüzdanı örneği,
- Öğrenim durumunu veya okur-yazar olduğunu gösterir belge, - Muhtardan alınacak ikametgâh belgesi ve iyi hal kağıdı,
- Vergi dairesinden alınacak 3. maddede (7 - a, b bentlerindeki) belirtilen hizmet sürelerini tevsik eden belge,
- Ticaret Borsasından alınacak 3 ncü maddede (7/c bendindeki) belirtilen hizmeti tevsik eden belge,
- Dört adet vesikalık fotoğraf,
- Üç adet kendi adresini havi pullu zarf
- Sınav harcı olarak 100 TL.nin Borsa veznesine yatırıldığına dair makbuz.

NOT : Fena şöhretle ilgili soruşturma Borsa tarafından yapılır ve bilâhare düzenlenen belge bunlara eklenir.

Duyurma

Madde 5 - Sınav açılması teklifinin Ticaret Bakanlığı tarafından uygun görülmesi halinde, sınav açılacağı Borsa ilân tahtasından bir hafta süreyle mahalli bir gazetede bu süre içinde iki defa ilân edilir. İlân tarihinin bitiminden itibaren en az bir ay geçtikten sonra sınav yapılır.

Duyurmada; sınava katılacaklarda aranacak şartlar, başvurulacak merci, en son başvurma tarihi, sınav konuları, yazılı sınavın yapılacağı yer ve tarihi ile çalıştırılacak ajan sayısı ve ajanlık belgesi için gerekli teminat miktarı belirtilir.

Başvurma

Madde 6 - Ajanlık sınavına girmek isteyenler, ilân edilen başvurma süresi içinde ve mesai saatleri dahilinde Borsanın ilgili servisine, dilekçelerine gerekli evrakı eklemek suretiyle müracaat ederler ve aday kayıt numarası alınır.

Müracaatların İncelenmesi

Madde 7 - Müracaat edenlerin dilekçeleri ve ekli belgeleri başvurma süresinin bitiminden itibaren 15 gün içerisinde Yönetim Kurulu tarafından incelenir. Bu arada sınava girmek isteyenlerin fena şöhret sahibi olup olmadıklarının tesbiti için adayların isimleri 10 gün süreyle Borsa tahtasında ilân edilir ve ayrıca inceleme yaptırılır. Adayların fena şöhret sahibi oldukları hususunda vaki ihbarlarının imzalı ve yazılı olanları dikkate alınır.

Tüm incelemeler sonucunda sınava girebilme hakkını kazananların isimleri tesbit ve Borsada ilân olunur. Ayrıca adayların dilekçedeki adreslerine mektupla bildirimde bulunulur.

Sınav Kurulları

Madde 8 - Sınav sorularının hazırlanması, değerlendirilmesi ve itirazları incelemek üzere sınav kurulları kurulur.

Sınav kurulları; Ticaret Bakanlığı tarafından görevlendirilecek temsilci, Birlik temsilcisi, Borsa Yönetim Kurulları tarafından kendi arasından seçilecek ajan olmayan iki üye ile varsa ajanları temsilen bir ajan ve Genel Sekreterden teşekkül eder.

Bu Kurulun Birlik temsilcisi Birlik Borsalar Servisi Müdürüdür. Ajan temsilcisi ise; varsa ajan meslek komitesinden, yoksa ajanlar derneğinden, o da yoksa mevcut ajanların çoğunluğunun teklif edeceği adaylar arasında Yönetim Kurulu tarafından seçilir.

Sınav kurulu, Ticaret Bakanlığı temsilcisinin başkanlığında çoğunlukla toplanır ve karar verir. Oyların eşitliği halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Ticaret Bakanlığının temsilcisi bulunmadığı hallerde, Birlik temsilcisi sınav Kuruluna başkanlık eder.

Sınav Adedi ve Şekli

Madde 9 - Ajanlık sınavları, birisi yazılı, diğeri sözlü olmak üzere iki sınavdan oluşur

Yazılı sınavda geçerli not alanlar, sözlü sınava girmeye hak kazanırlar. Yazılı

Sınavlar ve Konuları

Madde 10 - Yazılı sınavlar genel kültür ve Borsayla ilgili genel mevzuat olmak üzere iki ana konuda yapılır.

a) Genel kültür bölümündeki sorular aşağıdaki konulardan hazırlanıp ve değerlendirmede karşılardaki not esas alınır.

	<u>Tam Not</u>
- Türkçe - Kompozisyon	10 Puan
- Yurttaşlık Bilgisi	10 Puan
- Matematik	10 Puan
- İktisadi Coğrafya (Borsa maddeleriyle ilgili)	10 Puan

b) Mevzuat bölümündeki sorular ise aşağıdaki konulardan hazırlanır ve değerlendirmede karşılardaki not esas alınır :

	<u>Tam Not</u>
- Türk Ticaret Kanununun; tacir, ticaret sicili, senetler, kıymetli evraklarla ilgili genel hükümleri	15 puan
- 5590 sayılı Kanunun ve buna ilişkin 3/13070 sayılı tüzüğün borsalarla ilgili hükümleri	15 puan
- Ajan sınavı açan Borsanın muamelât yönetmeliği, alım-satım özel yönetmeliği, örf ve adetleri	15 puan
- İhtiyari tahkim talimatnamesi	15 puan

Yazılı sınav, 100 puan üzerinden değerlendirilir ve genel kültür bölümünden asgari 30 puan almak şartıyla asgari toplam 70 puan alanlar bu sınavı başarmış sayılırlar.

Yazılı Sınavların Yürütülmesi

Madde 11 - Yazılı sınavların soruları ve süresi sınav Kurulu tarafından tesbit edilir. Duyuruda belirtilen sınav saatinden sonra gelen adaylar sınava kabul edilmezler. Sınavlarda, önceden hazırlanan ve isim hanesi kapanan kağıtlar kullanılır. Kurşun kalemin dışında kalemle yazıları ve üzerinde herhangi bir işaret bulunan kağıtlar geçersiz sayılır.

Sınavlarda kopya yapan ve teşebbüs edenler hakkında tutanak düzenlenerek ilgilinin sınavı geçersiz sayılır.

Sınavların düzenli bir şekilde yürütülmesinden sınav kurulu başkanı sorumludur. Müracaatların çokluğunda sınavların aynı binada, ayrı ayrı salonlarda yapılması mümkündür.

Sınav sonunda, sınavın başlangıç saati, süresi, sınava girenlerin sayısı, sınava girenlerin kaçır kağıt kullandıkları, sınavın cereyan tarzı ve bitiş saatini gösteren bir tutanak düzenlenerek sınav Kurulu üyeleri tarafından imza edilir.

Sınav Sorularının Seçimi

Madde 12 - Sınav kurulu tarafından her sınav konusu için en az 3 ayrı soru hazırlanır ve mühürlü zarflara konular. Sınav başlangıcında adaylardan birine sınav kurulu başkanı tarafından çekilecek sorular okunarak yazdırılır.

Değerlendirme

Madde 13 - Yazılı sınav kağıtları, sınav kurulu tarafından okunur ve değerlendirilir. Kurul üyeleri tarafından verilen puanların aritmetik ortalaması verilen son nottur ve bu sınav kağıdına yazılır ve sınav kurulu tarafından imzalanır.

Yazılı Sınav Sonuçlarının Bildirilmesi

Madde 14 - Yazılı sınavın sonuçları, sınav Kurulu tarafından düzenlenecek bir listede gösterilir. Liste en yüksek not alandan başlayarak hazırlanır ve kurul başkanı ile üyeleri tarafından imzalanır.

Yazılı sınavların kağıtları en geç iki gün içinde okunarak neticeleri ile sözlü sınavın yapılacağı yer ve tarih Borsa ilân tahtasında ilân olunur.

Yazılı Sınav Sonuçlarına İtiraz

Madde 15 - Yazılı sınava katılanlar, aldıkları sınav sonucuna ilânından itibaren bir iş günü içerisinde bir dilekçe ile sınav Kurulu başkanlığına yaptırılır.

İtirazlar, sınav kurulu tarafından en geç bir gün içerisinde incelenir. Bu incelemeden sonra verilen not kesindir.

Sözlü Sınav

Madde 16 - Sözlü sınavlar, yazılı sınavın bitimini müteakip en kısa sürede yapılır. Sınava, yazılı sınavda geçerli not alanlar kabul edilirler.

Sözlü Sınav Soruları

Madde 17 - Sözlü sınavda; adaylarla mülakat yapılır ve ajanlık sınavı açan Borsanın kotasyonuna dahil maddeler ve bunların tipleri ile her tipin asgari vasıfları konularında ve numuneler üzerinden uygulamalı sualler sorulur.

Bu sınav sonucunda yapılacak değerlendirme ortalamasına göre Borsa ajanı olmaya hak kazananlar derhal ilân edilir ve kendilerine mektupla bildirilir.

Ayrıca, kazananların yarısı kadar yedek tespit edilir.

Ajanlık Belgesi

Madde 18 - Sınavda başarı gösterenlere ajanlık belgesi verilebilmesi için;

- Nüfus cüzdanı ile tahsil belgelerinin tasdikli suretlerinin,
- Ajanlık sınavında başarı gösterdiğine dair sınav kurulunca verilen başarı belgesini,
- Cumhuriyet Savcılığından alınacak mahkumiyetsizlik belgesini,
- Ajanlık teminatını ödediğine dair Borsadan alınacak belgeyi,
- Üç adet fotoğrafını,
- Mesleğini ifaya mani bir bulaşıcı hastalığı olmadığına dair resmi bir hastanenin sağlık kurulundan (resmi hastane yoksa hükümet tabipliğinden) alınacak rapor sureti,

Ticaret Bakanlığınca Borsaca gönderilmesi gerekir.

Ticaret Bakanlığı müracaat sahibinin durumunu inceledikten sonra gerekli şartlara haiz olanları ajanlık defterine kaydeder ve kendilerine Borsa ajanlığı yapabileceklerini gösterir bir belge verilir.

Sınav Evrakı

Madde 19 - Sınavla ilgili belgeler dosyalanarak Borsada muhafaza edilir. Bakanlıkça Ajanlık Belgesi verilenlerin isimleri Borsaca ilân edilir.

Madde 20 - Sınav için yapılacak ilân, kırtasiye, sınav kurulu giderleri ajanlık sınavı açıları Borsa tarafından karşılanır.

Aylıklı Ajanlar

Madde 21 - 5590 sayılı Kanununun 53. maddesi uyarınca, Borsalar tarafından aylıklı olarak çalıştırılması öngörülen ajanlar için de, bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

a) Ajanların tamamının aylıklı olarak çalıştırılması öngörüldüğü takdirde, bu husus ve istihdam edilecek ajan sayısı, sınav ilânında belirtilir.

b) Ajanlardan bir kısmının aylıklı olarak çalıştırılması öngörüldüğü takdirde ise, sınav sonunda ajanlığa hak kazananlardan anlaşmak suretiyle Borsa istediği ajanı aylıkla kullanabilir.

c) Aylıklı ajanın, bu statüden ayrılması halinde ajanlığı devam eder.

Madde 22 - Bu Yönetmelik yayım tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Madde 23 - Bu Yönetmeliği Ticaret Bakanlığı yürütür.

